

danbolin

2024 martxoan

258 EH.

Mikel Ibarguren:
«Zestoan, batez ere,
kolektiboaren eta
autogestioaren indarra
neureganatu ditut.»

675 965 116 iraopottoka@gmail.com

Gesalaga kalea 8, Zestoa tel./fax 943 147 006
WhatsApp: 661590009 farmazu@farmanorte.org

Tel. 943 851 868
e-posta: lintsantaclara@hotmail.com

txoko
taberna

erdikalea 3
tel. 943 147 196

tel. 943 536 314

Ordutegia:
Astelehenetik ostiralera
07:30-13:30, 16:30-21:00
Larunbat eta igandetan
07:30-14:30, 17:00-21:00

943 147 657

Gestoria Zubia

Mª Jesus Zubia Olaizola
Portale kalea 7, behe - 20740 ZESTOA
Tel./FAX: 943 897 070

Zestoa
AUTOESKOLA

Gesalaga 1 Tel. 943 148 524
20740 Zestoa Gipuzkoa zestoa_autoeskola@hotmail.com

Tel.: 943 14 73 44

merenderobekotxe@gmail.com

OTSAILA

1 2 3 4

5 6 7 8 9 10 11

12 13 14 15 16 17 18

19 20 21 22 23 24 25

26 27 28 29

Egun osoan irekita

Mus batzuetan 22:00etan

Irekita 18:00etatik aurrera

Itzita

URTARRILA

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

29 30 31

MARTXOA

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

Erdikalea 5
Telf: 943 14 73 22
20740 Zestoa (Gipuzkoa)

ABOKATUA GESTORIA
KONTABILITATEAK ZERGAK
INMOBILIARIA GESTIOA LABORALA
KOMUNITATE ADMINISTRAZIOA ASEGURUAU

Gesalaga kalea, 22 behea 20740 ZESTOA
Tel./Fax.: 943 897 099 asesoriarin@asesoriarin.com

Olaizola eta Uria kalea - Iraeta
943 147 067

GARRAIO SISTEMAK
ERREMOLKEEN SALMENTA
ERREMOLKEETARAKO OSAGARRIAK
KARABANA, AUTOKARABANA eta
FURGONETETARAKO OSAGARRIAK
KONPONKETA eta
MANTENTZE LANAK

telf. 943 147 679
www.caravan-park.net
info@caravan-park.net

Gestoria Zubia

Mª Jesus Zubia Olaizola
Portale kalea 7, behe - 20740 ZESTOA
Tel./FAX: 943 897 070

Portale Kalea 7, 20740 Zestoa
tel. 943 147 088

kutxi eta
pentsuak

laiki

Lurraren onena
Zestoaren bihotzean.

Landetxea
eta
jaketxea
943 148 005

TXOKO TXIKI
Okindegia eta taberna

943 052 761

ZESTOA
Kale Okerra 3
Tel. 943 14 72 69

Itzulpen eta
argitalpen zerbitzuak, s.l

Itzulpenak baino
askoz gehiago!

Bakun

Narkis Balentziaga, 2 T+34 943 148 306 bakun@bakun.eus
20749 Arroa (Gipuzkoa) F+34 943 897 380 www.bakun.eus

UROLA
ITURGINTZA

665 49 07 73

KOIOTE

foru plaza, 4
tel. 943 147 095

Araneta
ERRETEGIA

626 869 231 / 943 148 092
erreserbak@aranetaerretegia.com

Bakoitzari Berea

Denbora da borondatezko lana gainbeheran doala entzuten ari naizela, baina geroz eta argiago daukat arazoa ez dela borondatezko lanaren falta; baizik eta betiketuta dauden gauzak berez egingo balira bezala egintzat ematen direla, eta ez direla ez ikusi, ez aitortzen.

Danbolineko webgunean sartu naiz kuriositatez eta urtarrileko albisteen errepaso azkarra egin dut paper zahar bat eta boligrafoa eskuan hartuta. Gaietarik, titularrak bakarrik irakurrita, ikustekoa da atera zaidan zerrenda: urtarrilaren 1eko gailurreko aldarrikapena Agiro eta Sañuk deituta, Ezkaiztok antolatutako ikuskizuna, Ekain guraso elkartearen eskulan tailerra, Gaztetxeko bakarriketa saioak, Iraetako santainesetako egitaraua, Zestoan merkatari elkartearen zozketa, "Kontaidazu ipuin bat" ekimeneko emanaldia, Arroabeko festa batzordearen bilera eta Gabon eskekoen juntadizoa, "Pentsionistak martxan" taldearen deialdia, Arroabeko ipuin lehiaketarako deia, Iraetako futbol partidak, Amillubi Lurra Taupaka proiektuaren aurkezpena, odol emaileen urteko datuak, Argiolaren gas faktura ikastaroa, Arroabeen urmaela egiteko auzo lanerako deia, ePelian saioetarako boluntario eskea, parrokiako eliztar taldearen idatzia, Korrika batzordearen deia, Arroabeko kafe tertuliarako hitzordua, santa eskerako deialdiak, Wadnaren Sahararen aldeko janari bilketa, Danbolineko bazkideen batzarrerako deia...

Batzuk urtean bitan, beste batzuk hilean lautan, guztira 100dik gora izango dira aurreko talde horietan guztietan saltsan dabilzanak; adin eta pentsamolde askotakoak elkarrekin.

Kasualitatez azkeneko albistea Danbolinekoa da. Gure taldean bertan ere dozenatik ondo gora dira urte mordoan zehar fin-fin artikulua idazten, zuzentzen, bilerak egiten eta erabakiak hartzen ari direnak. Nola esango dugu bada borondatezko lanik ez dagoenik gure herrian! Eta beste hilabete bat hartu izan banu beste auzo batzutako festak eta taldeak agertuko lirateke, hala nola; banda, Itxaropena, Idiakaitz, Abantzu, Portale eta beste zerrenda luze bat.

Zenbaki honetako bi protagonistek ere ederkidakite borondatezko lanaz. Mikel Ibarguren antzerki eta zine mundutik dator. Lana eta borondatezko ekarpenaren arteko atea non dagoen ere ez dakigun mundutik. Zenbat hilabete pasa ote dituzte pelikula egosten hilaren bukaerako sosik ikusi gabe. Iñaki Azkunetaz berriz zer esan! Bere arrebak esan zidan aitortza egunean 13 urte pasa dituela bere lan mardulena egiten, horiek zenbat ordu ote dira? Kalkulagailua hartu dut eskutan. Arrastorik ez daukat, baina asteen 5 ordu eginda 3000 ordutik gora ematen du, eta hori urte oso baten atsedetik gabeko 365 egunetan egunero 8 egun baino gehiago da. Gizon honen lanak herri baten borondatezko lanaren batzbestekoan ere eragin egiten du, bejondaiola!

Nire mezua hauxe bada: ez da horrenbeste kostatzen eta has gaitezen herrian egiten den lana eskertzen, zaintzen eta aitortzen; eta ahal bada, sekula ez da berandu, laguntzen.

Gozatu 258. Danbolin!

jone bergara

DANBOLINEK EZ DU BERE GAIN HARTZEN ALDIZKARIAN ADIERAZITAKO ESANEN ETA IRITZIEN ERANTZUKIZUNA

Argitarabaitilea: DANBOLIN ZULO ELKARTEA. KULTUR EGXEA. AXUN ARRAZOLA PLAZA 1, 20740 ZESTOA (GIPUZKOA)

722 609 265 INFO@DANBOLIN.EUS

Danbolin: NAIZARA EXPOSITO, AMAIUR ARTIST, URKO CANSECO, SARA MATSUCANI, PERU GARCIA, JONE BERGARA, ITSASO WALIÑO ETA OHIANA CALPARSORO

Kolaborabaitile/egutzaile taldea: NAGORE TELLERIA, JON ARTANO, FERNANDO ARZALLUS, ONINTZA IRURETA, MIREIA ORBEGOZO, EIDER ARRIZABALAGA, MAIDER ARREGI, NEREA ODRIOSOLA, ITSASO ZUBIRIA ETA MIKEL IRURE

Disenua eta maketazioa:

ENEKO ARTIST
Inprimategia: GERTU (OÑATI).
Lege gordailua: SS-1108/2000
ISSN: 1576-9429

Mendia arnasbide

Aupa Illarra! Mendian gora eta behera maratoni erdi bat egitea errazago izango zaidak hemen lerrotxo batzuk idaztea baino, baina saiaturiko nauk honetarako ere motibazio apur bat aurkitzen. 22 urte nituela hasiko nintzen mendian lasterka, garai haietan ez zegoen ez gps-dun erlojurik ez eta gaur egun dagoen zapatila aukerarik ere. Hasieran mendi martxak egiten hasi nintzen lankide dudak Andoni Elosuarekin, inguruetakoa hainbat mendi ezagutu eta Pirinioetan ere egin genuen GR11ren zati dezente, Zurizatik Vielhara zazpi egunetan. Egunean 40 km inguru egiten genituen aterpetxeetan lo eginez, Zuriza, Respumoso, Bujaruelo, Espugettes... inoiz ahaztuko ez dudak zeharkaldia izan zen eta asko zor diot Elosuari.

Mendian gora beti moldatu izan naiz ondo eta Oñatin egiten zen mendi lasterketan parte hartzera animatu ninduten Mikel Irurek eta Elosuak, izugarri gozatu nuen. Urteak pasa ahala, geroz eta emaitza hobekiago lortzen hasi nintzen, baina lesioak izan dira nire malda gogorrenak. Lesio larriak ez dut izan, tendinopatiak, kontrakturak... baina pare bat hilabete mendira joan ezinik egotea txori bati hegoak moztearen parekoa da niretzat.

Illarraren galderaren harira, “entrenamendu” hitza erabiltzea ez dut gustuko, eguraldiaren eta gogoaren arabera irteten naiz korri egitera, beti neure erara ibili izan naiz, inolako plangintza espezifikorik gabe. Bizikletan ibiltzea ere oso gustuko dut, baina mendian lasterka eginez gozatzen dut gehien; igoera gogorrak, mendi gailurretan aurkitzen dudak lasaitasuna, amaierarik gabeko zelai berdeak... Badu zerbait berezia mendian lasterka egiteak. Azkeneko urteetan, gainera, geroz eta herriko neska zein mutil gehiago ikusten ari naiz mendian korrika eta horrek asko poztzen nau. Hemendik jendea animatu nahi nuke Agiro Mendi Klubekoek antolatzen ditugun mendi irteeretara parte hartzera, giro ederrean ibiltzen baikara.

Eta bukatze aldera, nire enbidoa Mikel Iruretagoienari

“Kamari” botako diot, niri hau idaztea zenbat kostatu zaidan ikusita, zer moduz daramak 20 urte lanean pasata ondoren berriz ere ikasketetara bueltatzea? Gaztetan bezalako ikasle bihurria izaten segitze al duk?

Jon Alberdi

pintada.

#HARROHERRI! Zestoako AEK euskaltegiak eskerrak eman nahi dizkio Zestoako herriari 23.

Korrika arrakastatsu egiteagatik.

Eskerrak Korrika batzordeari, egindako lanagatik. Eskerrak Zestoako, Arroako eta Aizarnako eskolei, umeei euskararen balioa transmititzen jarraitzeagatik, eta Korrika txikiak antolatzen egindako lanagatik.

Eskerrak martxoaren 15eko Korrikaren aldeko txotxa egin ahal izateko ekarpena egin zenuten guztiei: Mollergi, Fati, Koiote, Txoko, Uztapide eta Gurutze tabernei, Uzkudun harategiari, Txoko Txiki okindegiari eta Premietxeberri baserriari. Baita Portale Kultur Elkarteari ere, martxoaren 20ko goizaldean taberna ireki eta txokolata emateagatik.

Bukatzeko, eskerrak asko 23. Korrika iritsi aurreko ekintzak antolatu ahal izateko boluntario lanetan ibili zireten herritar guztiei ere, ezinbestekoa da zuen lana. Baita eragile zein norbanako guztiei ere, edizioz edizio Euskal Herria batzen duen euskararen aldeko ekimen erraldoi honetan parte hartzen jarraitzen duzuelako.

Izugarria izan da! Eskerrak asko!

zestoako AEK euskaltegia

GOIAN BEGO.

Zoriontasunaren bilaketak depri-
mitzen gaitu. Horren bila gabiltza, benetan jakin gabe zer
demontreri buruz hitz egiten ari garen. Gizarte kapitalis-
ta dugu, ordea, bilaketa horren bide-lerroa argitzen digu-
na. Uneoro bonbardatuak gara zoriontsu izateko egin eta
izan behar garenarekin.

Hainbatek kritikatu du-
te zoriontasunaren ter-
minoa, esaterako, Xa-
bier Amurizak produk-
tu komertzial bat dela
esan izan du.

Sakonki barneratua du-
gun uste honen aurre-
an, biziki interesgarria
da Emily Esfahany filo-
sofo estatubatuarrak egiten duen proposamena. Zorion-
tasunaren orde, zentzua duen bizitza baten aldeko alda-
ria egiten du. Gaiaren azterketa sakona egin ostean, bi-
zitzari zentzua ematen dieten lau pilare identifikatzen
ditu: pertinentzia, xedea, transzendentzia eta narratiba.

Jarraian, transzendentziaren gaiari helduko zaio, gehiago
jakin nahi duenak eskuragarri duelarik Esfahany-ren el-
karrizketa sarean.

Transzendentzia, nitasunetik haragoko zerbait handiago-
arekin konektatuta egotearen sentisazioa da. Transzen-
dentala izan daiteke natura, politika, erlijioa... Lotura
horren garrantzia sentitzeak apaltzea eta banakoon txiki-
tasunaz jabetzea eragiten du. Transzendentala den hone-
kiko eraginak, beraz, norbanakoa berekiko nahikoa ez de-
naren sentipena sorrarazten du.

Azken hamarkadetan, pilare honen galera nabarmena ja-
zo dela esango nuke gurean. Erlijio katolikoarekiko atxi-
kimendu galtzeak batetik, eta mugimendu politikoareki-
ko urruntzeak bestetik, Euskal Herrian historikoki trans-
zendentak izan diren bi elementuen lausotzea eragin
dute. Komunitate sentipena desagertu eta jarrera indibi-
dualistak areagotu dira. Sistema kapitalistak ere bultzatu
duen transzendentziaren galera honek, egoaren hegaldia
eragin du.

Joxe Miguel Barandiaranek euskal gizartearen azterketa
antropologiko xehea egin ostean, mendeetan zehar erre-
pikatua izan den ezaugarri bat identifikatu zuen, esaldi
honekin adierazi zuena: *Ez gara gure baitakoak*. Badirudi
transzendentziaren pilarea oso presente egon dela eus-
kaldunongan. Eta zu, zure baitakoa zara?

DEBALDE EGITEN DENAK BADU BALIORIK,
HANDIA IZAKI, ONDOKOARI LAGUNTZEKO BADA

Ugari dira gure herri mailan muxu-truk egiten diren lan, saio eta ekintzak.
Gehiengoaren dinamika edo funtzionamendua ondorengoa izan ohi da: gutxi
batzuek eszenatokia eraiki eta atontzen dute, ondoren, gainerako jende andanak
bertara hurbiltze hutsarekin aletxoa jar dezan.

Modu berean funtzionatzen du gure herrian
odol-emaileen taldeak. Bada azken 7 urteotan

debalde lanean
diharduen 5 ema-
kumek osaturiko
taldetxoak, urte
osoan zehar da-
tak antolatuz, jen-
deari dei egin eta
agendak atonduz,

hurbiltzen garenontzat merienda prestatuz, eta gai-
nerako lanetarako hor dabiltzanak,

herritar guztioi bide eginez, Alonderora agertze hu-
tsarekin ekarpena egiteko aukera izan dezagun.

Herriak horren aurrean duen erantzunaren egoera
zein den ezagutzeko, Zestoako datuak eskatu diz-
kiegu Gipuzkoako Odol Emaileen elkarteak idazka-
riei. Ondorio nagusia ondorengoa: 2022-23 urteeta-
ko zenbakiak txarrak direnik ezin esan bagenezake
ere, bada hobetzeko franko. Osotasunean odola
emateko adinean dauden biztanle guztien artean
%8 inguru da emaile, hau da, 10etik 1 baino zertxo-
bait gutxiago. Horien artean gehiengoak 38-58 urte
bitartean ditu, eta 18-38 urte bitarteko herritar tal-
dearen zifrak oso baxuak dira proportzionalki, ba-
tez ere 18-28 urte bitarteko mutilei dagokienez.

Odol-emaileen taldeak Zestoarako ezarri dituen
etorkizunerako helburuen artean, emari edo dona-
zio kopurua urtean 300era iristea da (2022an 273,
eta 2023an 248 izan dira), urtean zeharrerako jarri-
tako 6 ateraketa-datetan 50na emaile biltzea, ale-
gia. Adin tarte guztietan zifrak antzerakoak izatea
lortu nahi da, eta batez ere, haien artean izanik zi-
frak apalenak, azpimarratzen dute horretarako be-
launaldi gazteak direla gehienbat hurbildu beharre-
koak.

Datuak horiek izaki, minimoak betetzen direla ba-
diote ere, zifra hori proposaturikoaz harago hobe
genezakeela deritzot. Horregatik, dei egin nahi zaio
odola ematera anima dadin datorren martxoaren
22an eta maiatzaren 24an asmoa duen herritar oro-
ri, bereziki odol-banku guztietatik beharraren deia
zabaltzen ari diren garai hauetan.

olatz beregiartua

joritz zungunegi irure

ARGIOLAK TRANTSIZIO ENERGETIKOAREN INGURUKO MAHAI-INGURUA EGIN ZUEN MARTXOAREN 19AN

Trantsizio energetikoa eta energia krisiak gure lurraldean duten eraginaren gaineko hausnarketa egiteko mahai-ingurua egin zen martxoaren 19an Argioalk antolatuta. 40 bat lagun inguratu ziren Alonderora eta batetik, Markel Peñalba, Ikerbaskeko itsas energiaren ikerlaria, eta bestetik, Aitziber Sarobe biologoa eta natur kontserbazionista, izan ziren gonbidatuak. Jon Artano kazetaria arduratu zen mahai inguruaren gidaritzaz.

ZESTOAKO ETA ZUMAIAKO UDALEK ZESTOAKO ESKOLAKO IGERIKETA IKASTAROEN INGURUKO HITZARMENA SINATU DUTE

Zestoako, Zumaiako, Debako eta Itziarko Udalek hitzarmen berria sinatu dute kirol-instalazioetarako sarbide zuzena sustatzeko. Hemendik aurrera, Zestoa, Aizarna eta Arroabeko eskolek igeriketa ikastaroa egin behar dutenean, ez da igerilekuaren alokairua ordaindu beharko eta Zumaiako zenbait kirol klubek ere Zestoako kirol azpiegiturak erabili ahal izango dituzte.

IÑAKI IRURETAREN OMENEZKO HERRI KROSA GIRO BIKAINEAN EGIN DA

Aletismo taldeak jendearen izen emate kopurua zela eta kezka adierazi bazuen ere, azken orduan jende askok eman zuen izena eta balorazio oso ona egin dute aurtengo herri krosaren inguruan. Eskerrak eman nahi dizkiete korrika eginez parte hartu, antolatzen lagundu, sariak jarri edota bestelako guztietan ekarpena egin duten herritarrei.

2,6 kilometroko ibilbidea 64 korrikalarik egin zuten. Bingen Aranbarrik 9 minutu eta segundo bat behar izan zituen ibilbidea osatzeko. Eneko Albizu izan zen 9 minutu eta 59 segundoko denborarekin aurreneko zestoarra mugara iristen. Aurreneko emakumezkoa, berriz, Naiara Tena izan zen aurreneko 11 minutu eta 59 segundoko denborarekin. Ainhoa Canseco, ibilbide honetako aurreneko emakumezkoak 12 minutu eta 43 segundoko denbora egin zuen.

Ibilbide luzea 70 lagunek amaitu zuten. Aitor Mimenza izan zen denborarik onena egin zuena, 28 minutu eta 8 segundo behar izan zituen 8,6 kilometroko ibilbidea osatzeko. 50 segundo gehiago behar izan zituen Amets Aramberrik, muga zeharkatzen bigarren izan zenak. Eneritz Aramendi izan zen emakumezkoetan aurrena helmugara iristen, 34 minutu eta 15 segundoko denbora. Hiart Alberdi izan zen aurreneko zestoarra 41 minutu eta 18 segundoko denborarekin herriko aurreneko emakumea muga zeharkatzen. Denbora guztiak herrikrosa.eus webgunean daude kontsultagai.

Mikel Ibarguren - Negu Hurbilak

**MIKEL IBARGUREN
(ZESTOA, 1995),
ANTZEZLE GISA
EZAGUTZEN DUGU, BAINA
ORAINGOAN, *NEGU
HURBILAK* FILMAREN LAN
TALDEAN ZUZENDARI
BEZALA ARITU DA, ETA
DANBOLINEKO BULEGORA
ITZULI DA BERE
IBILBIDEAZ ETA BERE
AZKEN PROIEKTUAZ
ARITZEKO.**

Zestoatik Zinemara, nola egin duzu ibilbide hau Mikel?

Betidanik izan dut sena, eskolan nintzela, irakasleek amari aipatu zioten ni antzerkian apuntatzeko eta saiakera bat egin genuen. Txikia izango nintzen, amak eskutik hartuta, bera oso handi oroitzen dut eta. Azkoitiko antzerki eskolara eraman ninduen, baina atea ireki orduko izutu egin nintzen eta laster itxi zen berriz.

Zestoan antzerki eskola sortu zenean, joan behar nuela sentitu nuen. Momentu horretan, Batxilergoan nengoen eta etorkizuna hautatu behar nuen. Interpretazioa egin nahi nuen, baina horretarako Madrilera joan behar zen. Hemen oraindik ez zegoen halako eskolarik eta nota onak nituenez magisteritza egitea erabaki nuen.

Baina Zestoako antzerki eskolan hasi nintzenean, etxera itzuli eta amari esan nion: hau egin behar dut. Eta amak aintzat hartu zidan. Ordutik, babes handia sentitu izan dut, beti. Zestoan hazi eta hezi naiz, aktore bezala tresna asko ikasi ditut, baina batez ere, kolektiboaren eta autogestioaren indarra neureganatu ditut. Sormena lantzeko toki bat izatearen garrantzia ulertu nuen bertan. Niretzako bizi-tzan izan dudana esperientziarik ederrenetakoa izan da. Hain zaindua eta maitatua sentitzea, taldeak bat egitea eta denok dena egitea, sortze aldetik zoragarria izan da. Urteak aurrera, handik kanpora ere mila gauzetan nenbilen, ezin nuen klaseetara etorri eta beste nonbaitera joan behar nuela pentsatu nuen. Hala ere, gogoratzen naizen bakoitzean, beti esaten dut: gehien ikasi dudana tokia da eta asko maite dut.

Nola pasa zara aktore izatetik film baten zuzendari-tza taldera?

Nik lan gehiena orain arte aktore bezala egin dut, hortik bizi naiz, eta hori izan da nire tokia. Antzerkian hasi nintzen eta gerora etorri zitzaizkidan ikus-entzunezko lanak. Duela hiru bat urte medio-metraje bat grabatzeko aukera izan

nuen, orain Negu deitzen diogun taldearekin, beraiek metraje bat egin nahi baitzuten. Filmin plataforman ikusgai dagoen *Laiotz* laburmetraian, aktore bezala hartu nuen parte eta pila bat konektatu genuen lan taldean. Ni robota sentitu izan nintzen lan batzuetatik nentorren, aktore bezala, etxetik kanpo, hotel batean, dena oso hotza, tratua ere. Zerbait falta zitzaidan, ni ere ondo sentitzeko goxotasun pixka bat. Agian, lan bati asko exijitza da, baina antzezle bezala segurtasunik eza izaten da eta "lasai! hemen gaude!" entzutea beharrezkoa ikusten nuen.

Orduan *Laiotzen*, lan talde berria ezagutzearekin batera zinema egiteko beste ikuspuntu bat probatu nuen. Ez gidoitik, baizik eta ideiatik, asko hitz eginda, egi bat bilatzen, konexioak bilatzen... Errodaje hori bukatu orduko, Negukoek beste proiektu bat hasi nahi zuten. Zer izango zen oraindik ez bazekiten ere, ni hasieratik bertan egotea eskaini zidaten.

Sortzaile bezala antzerkian ibilia nengoen, baina ikus-entzunezkoetan ez eta horrek morbo handia ematen zidan. Gogo pila bat piztu zitzaidan gauzak aldatzeko, zinema beste era batera egiteko. Inondik inora ez nuen pentsatzen, handik pelikula bat aterako zenik, ezta hura amaitzeko aukera izango genukeenik ere. Are gutxia-

go, horrelako ibilbidea izango zuenik, mundutik bidaiatzera eramango gintuenik. Orduan, nire saltoa horrela izan da: Sortzeko espazio bat eman zidaten eta aprobetxatu egin behar nuen. Zorte handia izan nuela uste dut. Espazio horretan aurkitu ditudan pertsonak oso profesionalak eta humanoak direlako eta hori aurkitzea oso zaila da.

Zer da Negu taldea?

Laiotz proiektutik zetorren lan taldea da Negu; gero, *Negu Hurbilak* aurkezterakoan hainbat paper betetzeko izena aukeratu behar izan genuen eta agian ez ginen oso originalak izan eta Negu izendatu genuen. Hamar bat lagunez osatutako taldea gara, askotan lau pertsonak osatutako zuzendari-talde bezala ezagutarazi gaituzte, baina gehiago gara, talde irekia da. Bakoitza berean oso aritua, baina, batez ere, garrantzitsua da laguntasunak elkartzen gaituela. Niretzat, nire familia da; bizitzak Negu Hurbilak ekarri dit eta Negu oparitu. Hainbeste maite duzun jendearekin zinema egitea sinesgaitza da.

Zer da *Negu Hurbilak*?

Negu kolektiboak egindako lehen film luzea da *Negu Hurbilak*, Maluta films eta Cornelius films-ekin ekoitzia. Era ez oso konbentzionalean egin den pelikula. A priori, gure aurka geneuzkan zinema industria eta merkaturak. Pelikula bat egitearen zamatik liberatuta egin da. Ez genuen ziurtasunik, jendeak hamar urte pasatzen ditu pelikula bat egin nahian, eta gu pribilegiatu batzuk gara.

Zein da filmaren gaia eta zergatik hautatu zenuten? Euskal Herritik kanpo ikaragarritzko indarra hartzen ari da euskal gatazkaren inguruan kontakizunak eraikitzearen ideia. Ekain Albite (Ibañarrieta, 1999) eta biok kezkatuak geunden hemen inguruan inor ez zegoelako horren inguruan ezer egiten. Kolonizazio moduko bat da, eta kanpoan ematen den bertsioa beraiek nahi dutena da, baina hor interes handiak daude.

Orduan, guk beste toki batetik landu nahi izan genuen gaia. Ihesaldi bat irudikatzeko dokumentazio prozesu handia egin genuen eta ikerketa horretatik atera genuen ondorioa izan

"enboraren zamaren
inguruko pelikula bat
sortzea etorri zen,
pixkanaka irensten
zaituen zerbait"

► zen alde-egite bat topikoetatik ez kontatzea. Gure proiektuak horri buelta bat eman behar zion eta filma iheslarien bizipenetan oinarritu behar zen. Argi genuen giltzarria zain egotearen ideia zela. Ihesean egon diren pertsonak zain egoten direlako, etxe batean, ezer egin gabe, isiltasunaren protagonismo handiarekin. Ikerketa garaian ikusi genuen jendeak urteak pasa dituela isilik, orain arte ez dela horren inguruan ia hitz egin. Horregatik, denboraren zamaren inguruko pelikula bat sortzea etorri zen, pixkanaka irensten zaituen zerbait. Zure argia itzaltzen doan denboraren ingurukoa. Etorkizunari buruz ere bada, baina desesperantzari buruz baita ere. Terminologia oso polita zegoen.

Zubietan kokatu duzue istorioa, zergatik?

Zubietara ezagutu genuenean, hankaz gora jarri zituen gure bizitzak. Bertan egonaldiak egin genituen, zubietarrekin ia bi urteko prozesua egin genuen, beraien etxetan, beraiekin lanean... inoiz kamerarik atera gabe. Momentu batean oso zaila zen bizitzen ari ginen hori eta filmaren bidea bateratzea.

Baina denboraren pausa eta Zubietaren indarra pelikulan sartzea lortu genuenean, berriz bateratu zen bidea. Oso prozesu ederra izan zen; desikasteko eta ez espero izateko ezer. Horregatik, Zubietaren inguruan izan behar zuen pelikula eta herriak dena eman zigun; bertakoek, haien etxeak eta bihotzak ireki zizkiguten. Lan hau beraiekin egitea zoragarria izan zen. Uste zuten gezurra zela pelikula bat egingo genuela.

Zubietara joaten ginenean, aterpetxetik goizean "Flying Free" egiten genuen. Horrek esan nahi zuen, bakoitza bere aldetik joaten zela eta iluntzean, komunean jartzen genituen egunean zehar egindako aurkikuntzak eta pixkanaka puzzlea osatzen joan ginen. Momentu batean bai egon zela inflexio elkarrizketa bat: hemen grabatu nahi dugu eta beraiek azaldu behar dute. Baina aldi berean oso erabaki arriskutsua zen, sosik ez genuelako eta analogikoan grabatzen ari ginelako. Bagenekien hartualdiak ezin zirela errepikatu, baina herritarrek aktore lanak egitea nahi genuen.

Pixkanaka beraiekin hitz egin genuen eta berehalako erre-

"16 milimetrotara grabatzea suizidio bat da, batez ere diru gabe, ez-aktoreekin eta hartualdiak oso luzeak egin behar dituzunean. Latak kontatuta daude"

akzioa izan zen: "noski nik utziko dizuet nire borda edo nire ardiak..." baina guk: "ez, ez, guk zuek ateratzea nahi dugu". Eta gutxika onartzen joan ziren.

Pelikulako deskubrimendu nagusia Beñardo izan zen. Pelikulan azaltzen den artzaina da Beñardo, ihesaldian 30 urte eman ondoren itzuli zen Zubietara. Bera, pelikulako protagonista izateak, esan nahi zuen, ez genuela heroien edo on eta txarren istorio bat egin nahi, bera pertsonaia anonimo bat zen eta oso garrantzitsua ikusten genuen, bere zirkulua ixten den momentuan bere aldamenean beste batek zirkulua hastea eta nola eragiten duen horrek elkarren zaurietan. Eta hara, harrera oso ona izan du aktore bezala, festibal askotan galdetzen digute "baina, nor da gizon hau?".

Zergatik grabatu duzue analogikoan?

16 milimetrotara grabatzea suizidio bat da, batez ere diru gabe, ez-aktoreekin eta hartualdiak oso luzeak egin behar dituzunean. Latak kontatuta daude, hartualdiak ezin dituzu errepikatu. Horrek esan nahi du akatsarekiko beldurra eta urduritasuna oso handia dela eta guztia karta batera jokatzen duzula. Eta are gehiago, gertatzen den hori purua eta egia izatea nahi baduzu. Masokagoak ezin gintezke izan.

Analogikoaren hautua galtzen ari den zerbaiten erromantizaziotik dator, Nafarroako inguru horietatik, gure lurretatik. Mikel Laboa eta Xabier Leteren *Gure Bazterrak* edo *Negu Hurbila* eta kantu horiek guztiak elikatzen dute pelikula. Aro baten bukaera eta baserriko bizimodu islatzen da, zoritxarrez galtzen ari dena. Analogikoak estetika bat ematen dio eta galdera batzuk bideratzen ditu: non dago kokatua paisaia hau? Noizkoa da pelikula? interesgarria den anakronismo adierazten du.

Narrazio erromantiko bati estetikoki laguntzeaz gain, hartualdi bakoitza grabatzeko modua zoragarria irudi-

tzen zait. Talde guztiak helburuarekin bat egiten du, badakielako asko dagoela jokoan eta aukera bakarra dela. Orduan, presioa oso altua da, baina gure arteko konexioa egundokoa bihurtzen da eszena bakoitzean eta horrek asko betetzen du. Noski, arriskutsua da eta gauza asko ez dira ondo ateratzen, baina zinema deskubritzeko beste modu bat izan da.

Zein izan da zuen filmaren ibilbidea?

Zaila da pelikula bat aurrera ateratzea eta pelikula honek hainbat prozesu izan ditu. Orain bizitzen ari garena garrantzitsua da, baina lau prozesuren emaitza izan dela esan genezake: Lehenengoa, inondik inora ezin zuela pelikula bat izan, baina pelikula bat egin nahi genuen; bigarrena, pelikula bukatzeko ez genuela sosik, postprodukzioa oso garestia baita, baina lortu genuen; hirugarrena, ez genekien zer egin pelikularekin, baina zinemaren industriara salto egin genuen eta mundu mailako festival onenetako batean (Locarnon) estreinatu eta sari batekin itzuli ginen; eta laugarrena eta azkena, festibaletatik aparte zinema zirkuitura ailegatzeara.

Oraindik ez dugu sinesten lortu dugun guztia. Guretzat txiste bat zen, eta zinema industriarentzat ere bai. Pelikula hau ezinezkoak ziren gauzak egia bihurtzea izan da. Nola grabatzen dute 15 gaztek pelikula bat analogikoan 10 egunetan, ez-aktoreekin, Zubietan eta sosik gabe?

Ahoa betetzen zaigu euskal zinemaren inguruan hitz egiten, baina gu umezurtz sentitu gara esparru horretan. Ez dugu lortu gure pelikulari, kanpoan goraipatu duten arte honi, hemen lekua ematea. Gero Euskal Herrian estreinatzean oso harrera ona izan du, baina ez naiz publiko orokorraraz ari, hemengo kultur ekosistemaz ari naiz. Oso aukera gutxi daude pelikula bat aurrera ateratzeko eta gazteei, hurrengo belaunaldiei edo zinema egiteko beste modu batzuei lekua ematen ez badiegu, galduta gaude. Kultur kontsumitzaile bezala berdina ikusiko dugu eta berdinek egina.

Zure ibilbidea aktore bezala hasi zenuen eta zuzendari bezala jarraitu. Nola ikusten duzu etorkizuna?

Nahiko krisi eduki dut. Zalantzak izan ditut, nola bideratu. Kosta egiten zait nire burua aktore bezala izendatzea. Gainera, bidean konturatu naiz benetan gustatzen zaidana sortzea dela. Zerbait hasieratik sortzea, eta hitz egitea eta lekuetara joatea eta grabatzea eta pentsatzea. Aktore bezala ondo, baina oso mugatua sentitzen naiz zentzu horretan. Agian, proiektu batzuk egiteko aukera emango da, baina momentuan ez da nire lehentasuna.

Zinema egiteko deskubritu dudana modu berri honek, benetan betetzen nauela ikusi dut, momentuan, behintzat. Horrek ez du esanahi nire bizi-tzan hau bakarrik egingo dudarik. Malgutasuna eduki nahi dut eta fokua pare bat gauzetan jarri. Prozesua bizi, disfrutatu eta listo, aterako direnak gozatu nahi ditut.

Lan hauek guztiak, nire jaioterritik urruntzen naute eta horrekin badaukat tristura sentsazio bat, herrian kapitulu asko ez bizi-tzea erabaki behar izan dudalako.

IÑAKI AZKUNE:

KEMENEZ BETETAKO IBILBIDEA

EMOZIOZ BETETAKO AITORTZA EGIN ZITZAION IÑAKI AZKUNE MENDIARI (ZESTOA, 1945) PASA DEN MARTXOAREN 16AN, LARUNBAT EGUERDIAN. BERAK EZIN IZAN ZUEN PARTE HARTU EKITALDIAN, BAINA MAHAIAN BILDU ZIRENEK BERE ERRETRATU BIKAIN ASKOA EGIN ZUTEN, BAKOITZAK IKUSPUNTU DESBERDIN BATETIK.

Areto betean Idiakaitz txistulari taldeak eman zion hasiera ekitaldiari. Ondoren, Mikel Arregi alkateak goraipamenaren nondik norakoak azaldu zituen, eta Azkuneren lanaren garrantzia azpimarratu: “Askotan ez gara ohartzen horrelako lanen, eta hainbat herritarrek, eta kasu honetan Iñakik egindako lanaren dimentsioa zenbat handikoa den”. Hizpide izan zuen baita, Azkuneren aitak, Jose Gallegik, eta gero Iñakik berak Arteagagaraikoaren (alkatearen baserria) ondoan daukaten borda – “oso borda kurioa, Ertxiñako mendi magaleko harkaitz bat baliatuta eraikia” – eta han inguruan gertatutako gorabeheratxo batek nola konturarazi omen zuen Azkunek berak gehiago zekiela baserriaren izenaz bertakoak baino. “Askotan Txinako harresiari buruz gehiago dakigu geu jaio eta geu bizi garen etxez baino” zioen alkateak, eta horregatik, besteak beste, miresgarria iruditzen zaio Azkune bezalako pertsonak egindako lana. Fernando Txueka Isastik hartu zuen hitza ondoren. Izan ere, biak ala biak paper zahar eta historiarekiko duten zaletasunak egin ditu lagun min. Pena, Azkune ez zelako han, baina gaizki-ulertuak uxatze aldera garbi hitz egin zuen getariarrak: “Garunaren errota eta hitzen emaria bikain ditu oraindik; ez zaio amaitu bere betiko finta-suna eta hizkera jatorraren jariora”.

Poesiari eta iradokizunari bide emanek, zehaztasunez eta urtetan eta urtetan lagun izan direnen harmonia oinarri hartuta, pintzelkada askeko baina sentimenduz betetako erretratua egin zuen: “Zein gizon sotil, apal eta duntsua Iñaki. Maite ditu artea eta poesia eta kantua, zezenak – Euskal Herrikoak bereziki – natura, mendi eta basoak... Musika eta trikiti doinuak ere oso bereak ditu (...) Orrialde

“ZEIN GIZON
SOCIL, APAL ETA
DONTSUA
IÑAKI”
(F. TXUEKA)

tzatu nahi izan zuen hamarkadetan. Bere obrarik handiena eta erraldoiena bere jaioterriari eskainitakoa da. Urtetako ikerketaren emaitza. [Lan horiek] ikertzaile finaren sena agerian uzten dute”. Jakina, ez du ahaztuta utzi Azkunereren *ezkurtari leiala*: “Joan Mari Aranberri bere lagun maitea”. Zestoako Harria du izena goraipamen ikurrak eta ezin hobeto ehundu zituen harria eta ikerlaria Txuekak: “Karaitzezko

asko lituzke bere curriculumak eta bibliografiak, asko eta mamitsuak: (...) Narrazio historikoak, itzulpenak, hainbat pertsonaien biografiak, artikulua...” (Zestoako festetakoak aipatu zituen bereziki).

Haren euskara izan zuen gero aipagai: “Iturri zaharren euskararen ezaguera berezkoa duen gizona da. [Dena den] hizkuntza kontuetan ez ezik, bistan da historian, pentsamenduan, zientzian, teknologian eta beste hainbat arlotan ere jakituna dela.”

Historiak duen garrantzia ere azpimarratu zuen Txuekak: “Iraganik gabeko orainaldirik ez dagoenez, izan garrenaren ezagutza nahitaezkoa dugu, gaur nor eta zer garren aitortzeko”. Eta hortik abiatuta, Azkunereren lanik erraldoiena izan zuen gogoan: “Iñakik, herriminak bul-tzatuta, bere jaioterriaren historia ezagutaraztea bul-

harria hitzez lantzea, kolpeka hustuz bidea irakastea, eta me-zua kantuz azaleratzea izan da eta da bere bizitza. (...) Lan hori Erdi Aroko hargin-maisuek bere eraikuntzak eraikitzen zituzten antzera jaso du. (...) Oteizaren jardunaren gisara, Iñaki harria hitzez eta hotsez metatzen aritu da, txindurri la-nean beti oro zizelkatzen, hutsunean argia bilatzen...”

Eta azkenean, guztiz hunkituta, ia bukatu ezinik, geratu zen ikerlari getariarra: “Urak bere bidea egin dezala, guri dagoki-gu mezua jasotzea. Zestoarrok izan harro Iñaki Azkune jau-nagatik jasotako ondareaz, eta bere harria zutik ezarri, he-rrriaren erdian, belaunaldi berriak!”

Xabier Unanuek, berriz, goraipamenaren proposamena egin zuen herritar taldearen izenean hitz egin zuen. Lehendabizi, beraien proposamena noiz, nortzuk eta nola egin zuten azal-du zuen. Ondoren, bi hitzetan, nola lotu zituen bizitzak biak: “Eskolan, garai hartako denok Zestoako eskolan ibili ginen. Berak horrela kontatzen du: ‘Zestoan sei urtera arte Miseri-kordian ibili nintzen, Sor Maximarekin (denok bezala). Zazpi

► urterekin salletarrak etorri ziren, eta hamabi urtera arte eskolan ibili nintzen Zestoan. 12 urte nituela, Fernando Egido eta Alfredo Elorzarekin batera batxilergoa egitera Donostiara joan nintzen'. Eta hor galdu nuen pixka bat gure lotura eskola kontuak zirela-eta".

Festetako egitarauetan Azkunek egindako historia-artikuluak aipatu zituen batez ere Unanuek. Hark idatzi zuen euskarazko lehendabiziko kronika 1975. urtean, artean Franco bizi zela. Historia-kronika horietatik, bertsoarekin zerikusia duten batzuk aipatu zituen Unanuek, hala nola, Anton Baltzola eta Martzelina Zubizarretari buruzkoa; Xenpelarren "Pasaiaiko herritik" bertso sorta, eta hango zezenaren jabea Arroarrekakoa zela adierazten duena; eta Uztapideri bere omenaldia egin zitzaionean Azkunek jarritako bi bertso... Eta eten egin behar izan zuen hitzaldia Xabierrek, emozioak jota.

Ez ziren emozio gutxiagokoak izan Garikoitz Mendizabalek txistu eta danbolinarekin jotako "Artzai kantak" (E. Basurko), ezta Jexux Iribar *Olalde*-k kantatutako hiru bertsoak ere, eta, zalantzarik gabe, Iñaki Azkunereren bi arrebekegoraipamen ikurra jaso zuten unea (Tomas Ugartemendia zizelkariak Osinbeltzeko harriz egindako artelana) eta aureskua dantzatu zen momentua. Onintza Iruretaren eskerron hitzekin bukatu zen ekitaldia. Egia esateko, bukaera, usadioak agintzen duen moduan, otordutxoak eta solasaldi ederrak eman zion hain ekitaldi hunkigarriari.

Handik aurrera, une aproposa zen, guk hemen egingo dugun moduan, Azkunereren ekarpenak bakoitzak gehiago hausnartzeko, ondo gogoratzeko eta bihotzean gordetze-ko.

AZKUNE, LABURBILDUZ

Iñaki Azkune Mendiak (Zestoa, 1945) Industria ingeniari-tza teknikoko ikasketak egin zituen, eta alor horretan lan egin zuen zenbait urtetan. Gero, irakasle aritu zen Donostiako Santo Tomas lizeoan; eta, 1980ko hamarkadaren erdialdetik aurrera, Elhuyar Kultur Elkartean —gero Elhuyar Fundazioa bihurtuko zena— jardun zuen.

Berak egindako lanak ugariak dira eta era askotako liburukak eta materialak idatzi ditu: irakas materiala, narratio historikoak, itzulpenak zientziaz eta pentsamenduaz, hiru hiztegi tekniko... Gainera, oso erabilia izan zen *Elhuyar* euskara-gaztelania hiztegiaren lehen edizioaren zuzendari teknikoa izan zen Antton Gurrutxagarekin batera.

Franco hil eta ondorengo urteetan euskarazko irakas-kuntza orokorreko ikasmaterial falta handia zegoen, eta langintza horretan lan handia egin zuen Azkunek Elhuyar taldearen baitan. Helburu horrekin hainbat narratio historiko ere idatzi zituen, hala nola: *Eneko Arista* (1975), *Amaia* (1975), *Katalin Erauso* (1976). *Maquiaveloren Printzea* euskaratu zuen (1986)...

Zientziaz eta pentsamenduaz ere, lan ugari egin izan ditu: hainbat zientzialariren biografiak dokumentatu ditu, liburu bat baino gehiago euskaratu...

Elhuyarreko sortzaileetako bat izateagatik 2022ko CAF-Elhuyar Merezimenduzko saria jaso zuen.

FESTETAKO KRONIKAK

Azkune Zestoarekin lotzen duten lehenengo gauzak festa egitarauetako historia-artikuluak dira. Urte batzuk bazeramatzan Juan Jose Saezmiera *Maixuak* festa giroko kronikak idazten festa egitarauetan, baina Juan Erentxun izan zen aurrena, 1957an, historia-kronikak idazten egitarau haietan eta hil zen arte (1977) jarraitu zuen. Arroarrak hasitako bide hari jarraitu zion Iñaki Azkunek, baina euskaraz. Luze joko liguke hark landutako gai guztiak hemen aletzeak, baina Azkunek berak aipatu zituen berarentzako kutunenak zirenak 2015. urteko egitarauan: Narkis Balentziaga eta Eloi Erentxun margolari arroarrak; Manuel Lekuonak Iraetako elizan aurkitutako San Pablaren irudia, Grekok pintatua; Zestoa sortu zenetik

Benetan
sinestezina zen
haren adorea
eta indarra
agiri haiek
guztiak aztertu,
datu haiek
denak
prozesatu eta
argitaratze
bidean
jartzeko.

600 urte bete zirelako Manuel Lekuonak Batzar Gelan eskaini zuen hitzaldia; Pello Aranburu *Saikola* bertsolaria, edo Anton Baltzola eta Martzelina Zubizarreta; Zestoarekin harreman berezia izandako Pedro Egaña, Pio Baroja, Telesforo Aranzadi; Zestoako zezenei eskainitakoa... 1975ean aurrena eta 2011n azkena, urtero-urtero historia-artikulurik ez zen faltako herriko festa egitarauan. Tarte-ka Zestoako *santakutzetarako* ere idatzi zuen artikuluren bat edo beste.

ZEZENKETAK

Gai tabua balitz bezala, asko aipatu gabe, pasa ziren zezenketak hasieran aipatu dugun goraipamen ekitaldian baina nekez aurkituko da *Zezenak Euskal Herrian* adinako liburu aberatsik zezenketen historiari buruz. Argitalpena 1989koa da. Lan ikaragarria da, inurrien gisa, etengabe baina gogotsu egindako lana. Zazpi urte pasa zituela Euskal Herrian zehar liburutegi eta artxiboak miatzen, zioen Joxean Agirre kazetariak orduan. Baina Azkunek apal-apal, mila orriko liburua argitaratzea hutsaren hurrengo balitz bezala, honela zioen: “Nik aztertu dudana ez duk dagoenaren erdia ere, baina uste baino berri gehiago bildu diat. Ez nauk, ordea, interpretazio lanetan sartu. Material bilketa soil bat egiten saiatu nauk eta gerora aztertzeke utzi zetiart hainbat eta hainbat alor”.

Liburu horrek, bestalde, badu egindako bilketa lan ikaragarriaz aparte beste meritu handi bat: euskaraz sortu eta argitaratua izana. 1989az ari gara, eta orain euskaraz argitaratzea abentura handi bat kontsideratzen bada, pentsa zer zen garai hartan ia mila orrialdeko liburu bat euskara hutsez argitaratzea. Liburuak Joxe Azurmendi pentsalariaren hitzaurrea du, eta horrek berak ere ematen du pista bat Azkuneren lanaren garrantziaz.

ZESTOA MENDETAN ZEHAR

Azkuneren lanik garrantzitsuenak, besteak beste, bertan aztertutako agiri kopuru eta horien garrantziagatik, *Zestoa mendetan zehar* ikerlana da (2009an Interneten jarritzen hasia eta 2016 argitaratua) eta haren jarraipena *Zestoaren Historia* (2020. urtean aurkeztu zen). Argibide geologiko eta Historiaurretik hasi eta XVI. mende erdira arteko ikerketa egin zuen. Bertan erabilitako dokumentu historiko garrantzitsuenen transkripzioa ere prestatu zuen eta, atala bukatzeko, aurkibide onomastiko eta toponimikoa. Bi lan horiek CD-roman argitaratu zituen Zestoako Udalak eta ale bakan batzuk paperean, liburutegietan eta jartzeko.

Urte franko eman zituen Azkunek Zestoako, Euskal Herriko eta hemendik kanpoko artxibotako agirien kopiak biltzen, gure herriari buruzko lehen eskuko albisteak izateko ahaleginean. Gogoan du Fernando Arzallusek, Zestoako Udaleko Artxibo Historikoko arduradunak, nola ibili ziren 1600. urtea bitarteko artxiboko agiri denak fotokopiatzen: “Pentsa, milaka orrialde fotokopiatu genizkion Zestoan bakarrik. Gero, besteak beste, Gipuzkoako Artxibo Orokorrean (Tolosa), Gipuzkoako Protokoloen Agiritegi Historikoa (Oñati), elizbarrutikoetan, Simancas-en, Valladolideko Kantzelaritzan... ibili zen eta haietatik ere milaka agiri bildu zituen. Agiri-pilo haietatik bina kopia eskatzen zituen, bata beretzat eta bestea Zestoako artxiboan gordetzeko. Etengabe eskerrak eman beharrean gaude Inakiri. Benetan sinestezina zen haren adorea eta indarra agiri haiek guztiak aztertu, datu haiek denak prozesatu eta argitaratze bidean jartzeko: egizue kontu testu nagusiak eta agiritegiak 10.000 orrialde inguru dituela. Ikaratzekoa da”

Ez da gezurra Fernando Txuekak 2011ko udaberriaren atarian idatzi zuena, Seneka pentsalariak zioena gogora ekarrita: “Nehork ez du maite bere sorterria handia delako, berea duelako baizik”. Bat letorke Azkune bera ere.

erredakzioan landua

prest

ARROPA TRATAMENDUAK Tindategia

25. urteurrena bete berritan eta belaunaldi erreleboaren ondoren, Zestoako herritarrei zerbitzua ematen hasi da Prest.

- Janzteko arropa: txaketa, galtza alkandora, lumazkoak, soinekoak...
- Ospakizunetarako jantziak: bodetako soinekoak, jaunartzeko jantziak, baserritar jantziak...
- Etxeko arropa: manta, edredoi, lo-saku, kortina eta estoreak
- Alfonbra eta narruzko osagaiak
- ...

AZPEITIA

Jose Artetxe zk.10

943 81 34 00

AZKOITIA

Guardiakale zk.3

943 85 16 61

ELGOIBAR

Sanfranzisko zk.22

943 74 35 08

ZUMAIA
Retok's

ZESTOA
Iraola zapata denda

MENDARO
Morroskil

DEBA
Estankoa

ERMUA
Konbentukoa

ARROARROK: EUSKARAZ IKASTEN ARI DIRENEI LAGUNTZEKO PREST?

Euskaraz ondo moldatzen bazara eta ikasten ari denari mingaina askatzen lagundu nahi badiozu, jarri gurekin harremanetan!

Mintza 670 420 048 ©
lagun
praktikatu.eus/blog/zestoa
zestoa@aeek.eus

...Sustatzaileak

adinekoen txokoa

Pertsona erresilienteen dekalogo

Erresilientea deitzen zaio egoera txarrei aurre egiteko bizitzako ikasbide baikorra azaleratzeko gaitasuna duenari.

Erresilientzia, gehienetan, sufirimendu emozionalen bizipenetik sortzen da. Bizi-egoera estresagarrien aurrean mentalki orekatsu mantentzen laguntzen digu. Demagun, **alzheimerra** duen senidea daukagula gure artean; sufirimendua sortzen du, baina, aldi berean, hazkunde pertsonalean lagun dezake edo gure balio eta lehentasunen eskala aldatzea eragin dezake.

Sarritan, berez sortzen den zerbait da, baina badira hura indartzen lagun diezaguketen estrategiak.

1.-Familia eta gizarte harreman onak sustatu.

Laguntza eta babesa lortzeko iturri bikaina.

2.-Krisia, arazo gairi ezina bezala ez ikustea.

Ezin ditugu egoerak aldatu, baina bai interpretatu.

3.-Aldaketa bizitzaren parte dela onartu.

Senitartekoek, alzheimerra aldatu ezin badute ere, arreta lehen seinaletan jarri.

4.-Autoezagutza sustatzea.

Egoera zailetatik pasatzeak autoestimua indartu egiten du.

5.-Ekintza erabakigarriak gauzatzea.

Egoera ez da desagertzen, aurre egin behar zaio.

6.-Berezko helburuak izatea.

Helburu errealistak ezarri eta jardun.

7.-Norberaren ikuspegi positiboa elikatu.

Arazoak konpontzeko dugun gaitasunean konfiantza izan.

8.-Egoerak perspektibarekin ikusi.

Gune estresagarrietan begirada zabala eta objektiboa izan.

9.-Itxaropenari eustea.

Ikusi nahi dugun horretan oinarritzea.

10.-Erresilientzia sustatzeko beste aukera batzuk.

Egoerak estresagarriak barneratzeko eta sentimenduak azalatu eta adierazteko IDATZI ETA HAUSNARTU.

(Pasqual Maragall fundazioaren aldizkarian argitaratutakoaren laburpena)

Pentsionistak Martxan taldea

EREMU ZAILENETAN
ERE ERAIKI DAITEZKE!

EZ DA OBRARIK
EGIN BEHAR

DOTOREZIA ETA TEKNOLOGIA
BATERATZEN DUTE

Edozein lorategira
egokitzen den
atsedenleku
freskagarria!

 KIMUBAT
— PAISAIA

- ☒ Eraikitze eta kentze erraza
- ☒ Garraio eta muntaketa erraza
- ☒ Erdi lurperatuta jartzeko aukera
- ☒ Aldapadun eremuetarako aproposak
- ☒ Ez dute obra baimenik behar
- ☒ Lorategirako altzariak ere izan daitezke
- ☒ 5 urteko garantia materialetan
- ☒ Espazio bakoitzera egokitura

Hostia

Interneten bilatzen ditudan gauzak ikusten ditut, ordainpekoak ez direnak. Telebista ere ikusten dut, Turkian ez neukan, baina hemen badaukadanez, Etb, "Vascos por el mundo"... batzuetan, "First Dates"...

mutlu ors (mai)
44 urte

Telebista normala ikusteak aspertu egiten ninduen. Ez zidan ezer esaten. Orain ba geroz eta gehiago ari naiz ikusten Netflixeko serieak... eta horrelako gauzak, eta kirola ere bai tokatzen denean.

**joxe migel
igarataundi**
68 urte

Ez daukat telebistarik etxean, nik hala erabaki dudalako. Manipulazio sozialerako tresna bat dela iruditzen zait.

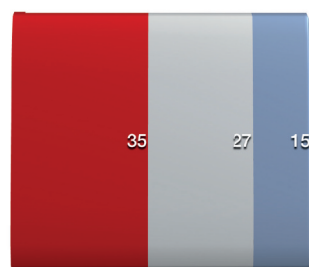
amapola giusti
40 urte

Discovery Max eta horrelako gauzak ikusten ditut asko, animalien dokumentalak eta kirola eta... gustatzen zaizkit gehien.

**juan antonio
naranjo**
52 urte

zer ikusten duzu
GEHIAGO
TELEBISTAN, ZEUK
AUKERATUTAKO
EDUKIAK
STREAMING
PLATAFORMETAN
EDO ANTENA
BIDEZKO OHIKO
PROGRAMAK?

(Erantzuleak guztira: 77)

- Nik aukeratutako edukiak streaming plataformetan
- Antena bidezko ohiko programak
- Ez dut telebistarik ikusten

Arroabeko Karmengo Amaren errepide ondoko etxeetara sarrera erabat utzita dago.

Arroabeko San Isidro kalea asfaltatu dute.

PIRILAK

APIRILA

09 ASTEARTEA

"Kontaidazu Ipuin Bat" saioa liburutegian.

*19:00etan, "Guggenheim-Urdaibai Stop" hitzaldia Portalen.

12 OSTIRALA

Gaztetxeko urteurrenaren baitan

"Bertsio Gaua" gaztetxean.

14 IGANDE

Agiro Mendi Klubak deituta Santa Engrazi eguna umekin.

19 OSTIRALA

XXXI. Patxalo Mus Txapelketa Ipintza Elkartean.

20 LARUNBATA

Andoain - Goizueta ibilbidea Agiro Mendi Klubak antolatuta.

23 ASTEARTEA

Portalen Asisko Urmenetaren "Gora Euskal Herrietsak" liburuaren aurkezpena. * 17:00etan "Kontaidazu Ipuin Bat" saioa liburutegian.

LIBURUAREN ASTEA ANTOLATU DU LIBURUTAGIAK beste zenbait

sailekin elkarlanean, apirilaren 23an Liburuaren Nazioarteko Eguna dela eta. Apirilaren 12tik 28ra bitartean hainbat ekintza antolatuko dira.

ASTE MUSIKALA EGINGO DU **ERTXIÑA MUSIKA ESKOLAK**

apirilaren 22tik 25era bitartean kultur etxeko areto nagusian, 17:30ean. Egun bakoitzean instrumentu bat izango dira entzungai.

UMEEN DANBORRADA ANTOLATZEKO BOLUNTARIO BILA ari da Ekain guraso elkarteak. Antolakuntzan laguntzeko bi aukera daude: antolakuntzaren parte izan edo danborrada egunean laguntzaile izan. Parte hartu nahi dutenek 660334184 zenbakira deitu edo mezua bidali beharko dute zer egin nahi duten zehaztuz.

UDALEKUETAKO BEGIRALEEN LAN POLTSA ZABALDU DU UDALAK. Udalak antolatzen dituen udaleku ireki, kirol udaleku eta uda gazteko udalekuetarako koordinatzaileak eta begiraleak kontratatutzeko poltsa zabalduta du. Apirilaren 11n amaituko da izena emateko epea eta lan-poltsan modu telematikoa egin beharko da.

WADNA ETA DARAHILI ELKARTEEK HARRERA FAMILIAK BEHAR DITUZTE udan haur errefuxiatu sahararrak etxean hartzeko. EAEko 300 familia behar dira 8 eta 12 urte bitarteko haur saharar errefuxiatuak hartzeko. Pandemia garaian bi urtez geldirik egon ondoren, oraindik ez da lortu aurreko urteetako kopuruetara iristea.

Programaren helburuak dira, besteak beste, haurrak basamortuko udako baldintza gogorretatik aldentzea haurren osasuna hobetzea elikadura orekatuaren bitartez, oinarritzko osasun-azterketak egitea, eta beste errealtate, hizkuntza zein kultura berri bat ezagutzea.

Harrera-familia izateko prest daudenak edota informazio gehiago nahiko luketenak apirilaren 15a baino lehen Wadna elkartearen kideekin jarri harremanetan edo deitu 605 70 14 63 telefono zenbakira.

Gaztelekuko Apirilako Eskaintza

APIRILAK 4: orientazio jolasa, Zestoako kaleetatik zehar (3. zikloa eta DBH). 16:00etan hasiera gaztelekuan.

A5: Bizkaia Park Abenturara irteera (3. zikloa eta DBH).

A8-26: herriguneko udaleku irekietako, kirol udalekuetako eta uda gazteko izen-emateak. Informazio guztia:

www.zestoagazte.zestoa.eus/udalekuak

A11-12-13: herriguneko udaleku irekietako, kirol udalekuetako eta uda gazteko aurrez aurreko izen-emateak gaztelekuan. Gaztelekuko erabiltzaileentzat, jolas librea.

18: gatzaren eskulana, gaztelekuan (3. zikloa). Kristalezko ontzia norberak ekarri behar du.

19-20: gatzaren eskulana, gaztelekuan (DBH). Kristalezko ontzia norberak ekarri behar du.

25-26: herriguneko udaleku irekietako, kirol udalekuetako eta uda gazteko aurrez aurreko izen-emateak gaztelekuan. Gaztelekuko erabiltzaileentzat, jolas librea.

HAURRENTZAT JOLASAK, BARBANTXO AISIALDI TALDEAREKIN:

Apiirilak 10 eta 24: HH4-HH5eko haurrentzat saioa, gaztelekuan.

Apiirilak 12 eta 26: Arroabean.

Apiirilak 19: Aizarnan eta Zestoako herrigunean.

MGS
Mutua General de Seguros

JAVIER ALBERDI

Aseguru agente eskusiboa

Gesalaga, 18 behea · 20740 Zestoa
T/ 943 89 71 01 · jalberdi@mgs.es

ZURE PUBLIZITATEA

GUREKIN HARREMANETAN JARTZEKO:
info@danbolin.eus

Taxi Zestoa

9 Eserleku
Eneko 603 394 729 Joseba 670 431 906

Surya Paz Marticorena

Osteopatia - Kirol masajea
605 765 140 Portale kalea 1, BeheB · 20740 ZESTOA (Gipuzkoa)

ZESTOAKO SAN JUAN FUNDATZIOA
1919-2019

Bidezarra, 5 20740 Zestoa 943 147 019
e-posta: zestoakosanjuan@gmail.com
www.zestoakosanjuan.blogspot.com

Gesalaga kalea 20
Zestoa 20740

MIZU
Hortz Klinika

mizuclinicadental@gmail.com
ZURINE ECHEBERRIA RENOBLES COLEG. 797
IDOA ECHEBERRIA RENOBLES COLEG. 848
Telf.: 943 14 78 28

Fisioterapia
Osteopatia

eskua
Therapy Group

— 943 29 08 99 —
Toribio Alzaga 20 - 22 20740 Zestoa

GISASOLA
EGOITZA - RESIDENCIA
Toribio Alzaga 6 - Zestoa
943 897 077 / 688 842 848 residenciagisasola.com

ZESTOAN

uste baino gehiago

Janaridendak

ELORZA
janaridenda
943 147 660

ARRAINDEGIA
KONTXI
ZESTOA 943 148 247
AZPEITIA 943 811 946

mian
txa
943 147 015

Pakei Olarra
943 148 428

unide
egunero janariak
943 558 005

UZKUDUN
harategia
Erdikalea, 5
Tel. 943 147 023
ZESTOA

Teknologia, liburu, paper denda

943 147 110
mairi
LUTERIA
ESTANKOA

OTXOLO
Tel. 943 147 133

Zbitt
Tlf: 943 148 010

Etixerako osagarriak

ONK
943 147 081-647 683 643

UGARTE
burdindegia s.l.
943 147 154

Arropa eta oinetakoak

IRAOLA
ZAPATEGIA
617 269 408

lili 943 148 061

Edertasuna eta ongizatea

beatriz izeta
943 148 322

KERALA
ongizate txokoa
679 885 173

S
ESTILISTAK
680 802 777

ZESTOA
ZURETZAT

Euskadi, auzolana, bien común

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
TURISMO, MERKATARITZA
ETA KONTSUMO SAILA
DEPARTAMENTO DE TURISMO,
COMERCIO Y CONSUMO

ZESTOAKO UDALA